

Curtea de Apel Chișinău
V. Pruteanu, A. Gavrilița, L. Popova

DECIZIE

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Plemeannic Anatoli,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cooperativa de construcție a locuințelor nr. 109 împotriva Ninei Sărățeanu, Zinaidei Bucsan, Plemeannic Anatoli, Elvirei Colța, Valeriu Zeliznîi, Zeliznîi Nataliei, și Nadejdei Talacvadze privind încasarea pentru serviciile prestate de energie termică și acțiunea reconvențională înaintată de către Plemeannic Anatoli împotriva Cooperativei de construcție a locuințelor nr. 109 privind apărarea drepturilor de consumator,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2016 prin care cererilor de apel nu s-a dat curs și s-a acordat apelantului Cooperativei de construcție a locuințelor nr. 109 termen pentru prezentarea apelului motivat și apelantului Plemeannic Anatoli termen pentru prezentarea apelului motivat și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 498 lei,

c o n s t a t ă:

La 09 septembrie 2014 Cooperativa de Construcție a Locuințelor nr. 109 a depus cererea de chemare în judecată împotriva Ninei Sărățeanu, Zinaidei Bucsan, Plemeannic Anatoli, Elvirei Colța, Valeriu Zeliznîi, Zeliznîi Nataliei, și Nadejdei Talacvadze prin care a solicitat încasarea de la Zeliznîi Valeriu, Zeliznîi Natalia în beneficiul Cooperativei de construcție a locuințelor nr. 109 datorita pentru serviciile comunale în sumă de 11400,43 lei, compusă din restanța pentru plata energiei termice furnizate în sumă de 4400 lei, pentru folosirea liftului în sumă de 1099,19 lei, reparația la blocul nr. 360 lei, reparația acoperișului în sumă de 200 lei, apă suplimentară în sumă de 1099,49 lei, reparația blocului în sumă de 759 lei, salubritate în sumă de 356,28 lei, apă rece în sumă de 3835,92 lei calculată pînă la 31 iulie 2014, inclusiv luînd în considerație achitările efectuate pînă la 31 august 2014, precum și încasarea taxei de stat în sumă de 342,04 lei.

De asemenea, a solicitat încasarea de la Colța Elvira în beneficiul Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 109 datorita pentru serviciile comunale compusă din plata pentru energia termică furnizată în sumă de 10 960 lei, pentru folosirea liftului 609,87 lei, pentru reparația la bloc în sumă de 450 lei, reparația acoperișului în sumă

de 200 lei, pentru folosirea apei suplimentare în sumă de 82,6 lei, pentru deservirea blocului în sumă de 761,6 lei, pentru serviciile de solubritate în sumă de 229,6 lei, pentru folosirea apei rece în sumă de 1912,18 lei, comisionul bancar în sumă de 108,16 lei, calculată pînă la 31 iulie 2014 inclusiv, luînd în considerație achitățile efectuate pînă la 31 august 2014, a taxei de stat în mărime de 459,42 lei.

Încasarea de la Plemeannic Anatolii în beneficiul Cooperativei de construcție a locuințelor nr. 109 datorita pentru serviciile comunale în sumă de 24 063,91 lei, formată din plata pentru energia termică în sumă de 24 063,91 lei, calculată pînă la 31 martie 2014, inclusiv, luînd în considerație achitățile efectuate pînă la 30 iulie 2014 a taxei de stat în mărime de 721,92 lei.

Încasarea de la Sărăteanu Nina în contul Cooperativei de construcție a locuințelor nr. 109 datorita pentru serviciile comunale în sumă de 16 996 lei, compusă din plata pentru energia termică în sumă de 10998 lei, pentru folosirea liftului în sumă de 796,75 lei, pentru reparația blocului în sumă de 450 lei, pentru reparația acoperișului în sumă de 200 lei, pentru folosirea apei suplimentare în sumă de 225,93 lei, pentru folosirea antenei de radio în sumă de 16,88 lei, deservirea blocului în sumă de 2484,58 lei, servicii de salubritate în sumă de 268,8 lei, pentru folosirea apei reci în sumă de 1416,34 lei, calculată pînă la 31 iulie 2014 inclusiv, luînd în considerație achitățile efectuate pînă la 31 august 2014, a taxei de stat în mărime de 509,88 lei.

Încasarea de la Bucsan Zinaida în beneficiul Cooperativei de construcție a locuințelor nr. 109 datorita pentru serviciile comunale în sumă totală de 7996,54 lei, formată din plata pentru energia termică în sumă de 6660 lei, pentru folosirea liftului în sumă de 196,4 lei, pentru reparația blocului în sumă de 300 lei, pentru folosirea apei suplimentare în sumă de 5,92 lei, deservirea blocului în sumă de 586 lei, servicii de salubritate în sumă de 78,4 lei, apa rece în sumă de 137,85 lei și comision bancar în sumă de 311,97 lei, calculată pînă la 31 iulie 2014 inclusiv, luînd în considerație achitățile efectuate pînă la 31 august 2014, a taxei de stat în mărime de 239,90 lei.

Încasarea de la Talacvadze Nadejda în beneficiul Cooperativei de construcții a locuințelor nr. 109 datorita pentru serviciile comunale în sumă de 5736,39 lei, formată din plata pentru energia termică în sumă de 5736,39, calculată pînă la 31 martie 2014, inclusiv, luînd în considerație achitățile efectuate pînă la 30 iunie 2014 a taxei de stat în mărime de 172,09 lei (f.d.3-5, Vol. I).

La 22 mai 2015 Plemeannic Anatoli a depus cerere reconvențională prin care a solicitat recunoașterea ca ilegală prestarea serviciilor comunale/necomunale fără încheierea cu reclamant a contractului privind prestarea serviciilor în formă scrisă, obligarea pîrtului să încheie cu reclamantul un contract scris privind prestarea serviciilor comunale și necomunale și locative conform prevederilor Legii nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor și hotărîrii Guvernului Republicii Moldova privind aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, de încasat din contul pîrtului în contul reclamantului prejudiciul moral, ce urmează a fi stabilit de către instanța de judecată și cheltuielile de judecată (f.d. 133-135, Vol. I).

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul Cooperativa de construcției a locuințelor – 109 a depus cerere cu privire la reducerea cuantumului pretențiilor din acțiune, solicitînd încasarea de la Zeliznî Valeriu, Zeliznii Natalia a datoriei pentru

serviciile comunale în sumă totală de 8507,02 lei, de la Plemeannic Anatoli datoria în sumă de totală de 34 380,51 lei, de la Sarateanu Nina a datoriei pentru serviciile comunale în sumă totală de 8995,50 lei, de la Talacvadze Nadejda a datoriei pentru serviciile comunale în sumă de 5736,39 lei ce constituie datoria pentru încălzire necentralizată, încasarea de la pîrîți, în mod solidar a cheltuielilor de judecată în sumă de 8803,56 lei, care constau din: taxa de stat în sumă de 2445,25 lei, obținerea extrasului de la Centrul resurselor informaționale în sumă de 630 lei, publicarea avizului în Monitorul Oficial în sumă de 544 lei, alte cheltuieli necesare în sumă de 184,31 lei precum și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 10 martie 2016 a fost admisă parțial cerere de chemare concretizată înaintată de către Cooperativa de construcție a locuințelor - 109 împotriva lui Sărăteanu Nina, Bucsan Zinaida, Plemeannic Anatolii, Colța Elvira, Zeliznîi Valeriu, Zeliznîi Natalia și Talacvadze Nadejda cu privire la încasarea datoriei la achitarea serviciilor locativ-comunale și anume a serviciilor de furnizare a energiei termice ca fiind întemeiate.

S-a luat act de satisfacerea benevolă a cerințelor înaintate către Bucsan Zinaida, Colța Elvira, după intentarea procesului civil, s-a încasat de la Zeliznîi Valeiu, Zeliznîi Natalia, în mod solidar în beneficiul Cooperativei de construcție a locuințelor – 109 suma de 8507,50 lei cu titlul de datorie de furnizare a energiei termice, datorată la nivelul lunii septembrie 2015, inclusiv, încasarea din contul lui Sărăteanu Nina în beneficiul Cooperativei de construcție a locuințelor - 109 a sumei de 8 995,50 lei, cu titlul de datorie la serviciul de furnizare a energiei termice, datorată pînă în luna septembrie 2015, inclusiv, încasarea din contul lui Talacvadze Nadejda în beneficiul Cooperativei de construcție a locuințelor - 109 a sumei 5 736,39 cu titlul de datorie la serviciul de furnizare a energiei, datorată la nivelul lunii septembrie 2005, inclusiv, încasează din contul lui Plemeanniuc Anatoli în beneficiul Cooperativeri de construcție a locuințelor – 109 suma de 22 147,61 lei cu titlul de datorie de furnizare a energiei termice, datorată la nivelul lunii septembrie 2015, în rest acțiunea s-a respins ca prescrisă.

S-a respins acțiunea în partea compensării solidare a cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiate.

De asemenea, s-a respins acțiunea reconvențională a lui Plemeannic Anatoli împotriva Cooperativei de construcție a locuințelor-109 ca fiind neîntemeiată (f.d. 196, Vol. I).

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 23 martie 2016 Cooperativa de construcție a locuințelor - 109 a depus cerere de apel prin care a solicitat să fie casată în partea ce ține de compensarea cheltuielilor de judecată cu modificarea hotărîrii prin care cererea în partea respectivă să fie admisă (f.s. 225, Vol. I).

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la 11 aprilie 2016, Plemeannic Anatolii a depus cerere de apel împotriva acesteia prin care a solicitat casarea hotărîrii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 10 martie 2016 în partea încasării de la Anatolii Plemeannic în beneficiul Cooperativei de construcții a locuințelor – 109 a sumelor bănești cu titlul de datorie la serviciul de furnizare a energiei termice, datorată pînă în luna septembrie 2015, inclusiv, calculată începînd cu luna septembrie 2011, cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri de respingere a cerințelor Cooperativei de construcție a locuințelor-109.

De asemenea, a solicitat casarea hotărârii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 10 martie 2016 în partea respingerii acțiunii reconvenționale a lui Anatoli Plemeannic împotriva Cooperativei de construcție a locuințelor-109 cu privire la apărarea drepturilor consumatorului, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie admisă pretențiile înaintate de Plemeannic Anatoli.

Totodată, Plemeannic Anatoli a declarat că cererea reconvențională a fost depusă în temeiul Legii privind protecția consumatorului, respectiv este scutit de la plata taxei de stat.

Iar dacă instanța de apel consideră că la examinarea apelului dat este nevoie de achitarea taxei de stat, a solicitat instanței de apel scutirea sau amânarea taxei de stat pînă la finalizarea procesului din cauza situației grea materiale, apelantul avînd la întreținere un copil minor (f.d. 229,230, Vol. I).

Prin încheierea din 03 mai 2016 Curtea de Apel Chișinău nu a dat curs cererilor de apel și s-a acordat apelanților termen pentru prezentarea apelului motivat și dovada plății taxei de stat în mărime de 498 lei, pînă la ședința de judecată din 25 mai 2016 (f.d. 233-236, Vol. I).

La 26 mai 2016 Talakvadze Nadejda a depus cerere de apel împotriva hotărîrei primei instanțe și a solicitat casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare (f.d. 1, Vol. II).

La 28 iunie 2016 Plemeannic Anatoli a depus cerere prin care a solicitat prelungirea termenului de înlăturarea a neajunsurilor stabilite prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 (f.d. 25, Vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2016 s-a prelungit termenul de procedură pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2016 pentru apelantul Plemeannic Anatoli, pînă la următoarea ședință de judecată care va avea loc pe 05 octombrie 2016 (f.d.28-33, Vol. II).

La 12 iulie 2016 Plemeannic Anatoli a depus cerere de recurs asupra încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2016 prin care a solicitat de a casa **parțial încheierea** recurată în partea obligării recurentului Anatoli Plemeannic de a achita taxa de stat în mărime de 498 lei și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat, cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la stadia primirii apelului pentru examinarea cererii de scutire sau amânare a plății taxei de stat.

A solicitat anularea parțială a încheierii recurate întrucît aceasta a fost emisă în privința apelanților cooperativa de construcție a locuințelor nr. 109 și a recurentului Plemeannic Anatoli.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, la depunerea cererii de apel, Anatoli Plemeannic a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat.

Astfel, a invocat că, Curtea de Apel Chișinău nu a examinat cererea recurentului de scutire/amânare a taxei de stat și nici nu a pronunțat o încheiere în acest sens.

În final a menționat că, acest fapt reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de Convenția europeană a drepturilor omului (f.d. 37,38, Vol. II).

Analizînd termenul de depunere a recursului, instanța de recurs a constatat că, Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 03 mai 2016, conform scrisorii de însoțire la 05 mai 2016 a fost expediată părților (f.d. 237, Vol. I), însă la materialele cauzei nu este dovada recepționării acesteia de către Plemeannic Anatoli.

Mai mult ca atât, anume din acest considerent, prin încheierea din 29 iunie 2016 a fost prelungit termenul de procedură pentru apelantul Plemeannic Anatoli pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 03 mai 2016.

Recursul a fost depus la 12 iulie 2016, respectiv a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea parțială a încheierii Curții de Apel Chișinău cu restituirea pricinii spre rejudecare din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea restituind pricina spre rejudecare.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului admite că, potrivit jurisprudenței sale constante, „dreptul la o instanță“ nu este absolut. El se pretează unor limitări deoarece, prin însăși natura sa, el impune o reglementare din partea statului care poate să aleagă mijloacele pe care să le utilizeze în acest scop. În această privință, *Curtea reamintește ca ea nu a exclus niciodată ipoteza ca interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unei restricții de natura financiară în accesul unei persoane la o instanță* (Tolstoy-Miloslavsky menționată mai sus, p. 80–81, §§ 61 și următoarele, și Kreuz menționată mai sus, § 59).

Prin urmare, pentru neînlăturarea accesului la justiție a persoanelor au fost instituite instituțiile scutirii, amânării, eșalonării taxei de stat.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

De asemenea, art. 86 alin. (1) Codul de procedură civilă, statuează că, pînă la etapa dezbaterilor judiciare, judecătorul sau instanța judecătorească soluționează cererile părților privind amânarea sau eșalonarea plății taxei de stat ținând cont de situația lor materială. Dacă reclamantul nu a plătit în termen taxa de stat, instanța scoate cererea de pe rol.

În speță, s-a constatat că, prin cererea de apel depusă de Plemeannic Anatoli la 11 aprilie 2016 a solicitat ca în calitate de consumator să fie scutit de plata taxei de stat. Iar dacă instanța de apel consideră că pentru examinarea litigiului este necesar de achitat taxa de stat a solicitat scutirea sau amânarea achitării taxei de stat pînă la finisarea procesului, pe motivul situației grea materiale conform datelor obținute în dosar și ținînd cont că are la întreținere un copil minor de un an (f.d. 230, Vol. I).

Cu toate acestea Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 03 mai 2016 cererii de apel depusă de Plemeannic Anatoli nu i s-a dat curs și s-a acordat termen apelantului pentru prezentarea apelului nemotivat și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 498 lei, pînă la ședința de judecată care a avut loc la 25 mai 2016 (f.d. 233-236, Vol. II).

Potrivit art. 364 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. De asemenea, art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă prevede că, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Prin urmare, legea în cazul de față acordă dreptul solicitantului, prin prisma principiului disponibilității de a solicita scutirea de la plata taxei de stat sau amânarea acesteia, or instanța de judecată potrivit legii urmează să soluționeze printr-un act judecătoresc cererea înaintată.

Astfel, instanța de recurs a constatat că Curtea de Apel Chișinău nu a soluționat printr-un act judecătoresc cererea apelantului de scutire de la plata taxei de stat sau amânarea acesteia, dispunând prin încheierea de a nu da curs cererii de apel pe motiv de neachitare a taxei de stat.

În conformitate cu art.427 lit. b) Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Plemeannic Anatoli.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 mai 2016 pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cooperativa de construcție locuințelor nr. 109 împotriva Ninei Sărăteanu, Zinaidei Bucsan, Plemeannic Anatoli, Elvirei Colța, Valeriu Zeliznîi, Nataliei Zeliznîi, și Nadejdei Talacvadze privind încasarea pentru serviciile prestate de energie termică și acțiunea reconvențională înaintată de către Plemeannic Anatoli împotriva Cooperativei de construcție a locuințelor nr. 109 privind apărarea drepturilor de consumator, în partea obligării lui Plemeannic Anatoli de a achita taxa de stat în mărime de 498 lei, și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat, cu restituirea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată la stadia primirii apelului depus de Plemeannic Anatoli pentru examinarea cererii de scutire de la plata a taxei de stat sau amânarea acesteia.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari